

Scenki dla polityczek

Skutecznym sposobem, aby pokazać techniki dominacji (Master Supression Techniques) i jednocześnie zaangażować uczestniczki warsztatu jest użycie scenek do odegrania. Poniżej znajduje się instrukcja trenerska, w tym ramy czasowe, ustawienia scenki, jej postacie (role) i sugerowane omówienie.

Ramy czasowe działania

- 10 minut – przygotowanie uczestniczek do wcielenia się w rolę
- 15 minut – odgrywanie scenki (spotkanie samorządu lokalnego, na którym omawiany jest wniosek dotyczący zbudowania placu zabaw dla dzieci)
- 60 minut – omówienie (pytania do refleksji, omówienie, w tym innowacyjnej metody "Teatru opresjonowanych")

Ustawienie scenki + instrukcje dla uczestniczek

Można to wyświetlić na ekranie, w prezentacji PowerPoint lub można wydrukować.

Jesteście członkami i członkiniami samorządu lokalnego Miasteczka. Przeczytaj swoją rolę (samodzielnie, nie pokazuj nikomu) i przygotuj się na spotkanie Zgromadzenia, które planowane jest na 15 minut. Podczas sesji uważnie obserwuj swoich kolegów i koleżanki.

O Miasteczku:

- 3500 mieszkańców i mieszkanek.
- 25 osób w samorządzie (20 mężczyzn i 5 kobiet)
- obiekty użyteczności publicznej: przedszkole, szkoła, przychodnia, restauracja z salą dla imprez publicznych, stadion piłkarski, ale nie ma placu zabaw dla dzieci.
- życie towarzyskie: wydarzenia organizowane głównie przez lokalny oddział Ochotniczej Straży Pożarnej (Zabawy taneczne, Dzień Dziecka), Stowarzyszenie łowieckie (bale i inne imprezy towarzyskie), lokalny hufiec Harcerski.

Postacie z opisem ról do odegranie

Można zmodyfikować liczbę charakterystyk w roli, w zależności od wielkości grupy. Wydrukuj opisy ról i ich zadania (charakterystyki), rozetnij tak aby na jednym pasku znajdowała się jedna rola wraz z opisem i pozwól uczestniczkom je wylosować. Uczestniczki nie powinny dzielić się swoimi rolami między sobą. Daj wsparcie głównej bohaterce, czyli osobie odgrywającej rolę Jane O'Connor, ponieważ to ona

będzie w trudnej sytuacji radzenia sobie z różnymi technikami dominacji. Powiedz jej, że ma możliwość powiedzenia „stop” w każdym momencie, jeśli poczuje, że nie chce dłużej odgrywać swojej roli.

<p>Jane O'Connor, przedstawicielka samorządu lokalnego, nauczycielka, 40 lat, matka 2 dzieci, w wolnym czasie zajmuje się rodziną i ogrodnictwem.</p>	<p><u>Twoje zadanie:</u> Przygotuj krótką prezentację (4-7 minut) propozycji zbudowania placu zabaw dla dzieci w Miasteczku. Przedstaw propozycję na posiedzeniu samorządu lokalnego (zwróć uwagę na potencjalne negatywne opinie).</p>
<p>Jacob Woods, burmistrz, wybrany na swoją pierwszą kadencję, 60 lat ojciec 2 dorosłych dzieci, myśliwy.</p>	<p><u>Twoje zadanie:</u> Przewodniczysz spotkaniu. Nie słuchasz ale też nie przeszkadzasz prezydentce propozycji zbudowania placu zabaw, w odróżnieniu od innych uczestników spotkania.</p>
<p>John Hunter, zastępca burmistrza, przedsiębiorca, 55 lat, bezdzietny, myśliwy.</p>	<p><u>Twoim zadaniem:</u> Żartując bez przerwy lekceważysz prezydentkę. Pod koniec spotkania akceptujesz zaproszenie Toma Bradleya na drinka.</p>
<p>Elisabeth Chambers, przedstawicielka samorządu lokalnego, na urlopie macierzyńskim, 35 lat matka 2 dzieci, w wolnym czasie zajmuje się rodziną.</p>	<p><u>Twoje zadanie:</u> Wyrażasz swoje poparcie dla przedstawionego wniosku. Informacja dodatkowa: nie mogłaś uczestniczyć w ostatnim spotkaniu, ponieważ Twoje dziecko było chore.</p>
<p>Bobby Littleball, przedstawiciel samorządu lokalnego, nauczyciel W-F, 35 lat, nie ma dzieci, lubi sport, trener lokalnej drużyny piłkarskiej.</p>	<p><u>Twoje zadanie:</u> Jesteś przeciwny prezydentce. Uważasz, że inwestycje w plac zabaw są zbędne. Wychodzisz z własną propozycją odbudowy stoiska handlowego na stadionie piłkarskim.</p>
<p>Ernest Walker, przedstawiciel samorządu lokalnego, inżynier, 45 lat, ojciec 2 dzieci, lubi sport.</p>	<p><u>Twoje zadanie:</u> Ignorujesz prezydentkę. Podczas jej prezentacji czytasz gazetę.</p>

<p>Richard Caesar, przedstawiciel władz lokalnych, weterynarz, 50 lat, ojciec 1 dziecka, namiętny piechur.</p>	<p><u>Twoje zadanie:</u> Nie zwracasz uwagi na prezentację. W jej trakcie głośno komentujesz rozmiar piersi prezydentki.</p>
<p>Paul Newman, przedstawiciel samorządu lokalnego, ginekolog, 49 lat, ojciec 3 dzieci, członek lokalnej Ochotniczej Straży Pożarnej.</p>	<p><u>Twoje zadanie:</u> Mówisz (ale nie zabierając głosu, tylko tak przy okazji), że zgadzasz się z wnioskiem, ponieważ wiesz, że dzieci nie mają miejsca do zabaw.</p>
<p>Martin Luckyfellar, przedstawiciel samorządu lokalnego, właściciel lokalnej restauracji, 58 lat, ojciec 1 dziecka, członek lokalnej Ochotniczej Straży Pożarnej.</p>	<p><u>Twoje zadanie:</u> Bawisz się telefonem komórkowym (gry, SMS, e-maile itp.) podczas całej prezentacji.</p>
<p>Jack Black, przedstawiciel samorządu lokalnego, hydraulik, 46 lat, ojciec 2 dzieci, myśliwy.</p>	<p><u>Twoje zadanie:</u> Rozmawiasz z kolegami podczas prezentacji. Uwaga: w przypadku, gdy twoi sąsiedzi nie chcą rozmawiać, wstajesz i przesiadasz się do innych kolegów.</p>
<p>Bob Bradley, przedstawiciel samorządu lokalnego budowniczy, 54 lat.</p>	<p><u>Twoje zadanie:</u> Na koniec prezentacji zwróć się do swojego kolegi Johna Huntera i zaproś go na drinka.</p>
<p>Barnaby Darcy, przedstawiciel samorządu lokalnego, prawnik, 45 lat</p>	<p><u>Twoje zadanie:</u> Nie zwracasz uwagi na prezentację, wręcz przeciwnie – wyśmiewasz prezydentkę i kilka razy wtrącasz, że nie uzyskała stopnia naukowego.</p>
<p>Rick Fieldy, przedstawiciel samorządu lokalnego, rolnik, 55 lat</p>	<p><u>Twoje zadanie:</u> Jesteś zwolennikiem kontrproponcji Bobby Littleball i podkreślasz, że priorytetem miasta jest inwestowanie w sport.</p>

<p>Steve Phillips, przedstawiciel samorządu lokalnego prywatny konsultant, 38 lat</p>	<p><u>Twoje zadanie:</u> Otwarcie wyrażasz, że nie jesteś zainteresowany przedstawionym wnioskiem. Nie słuchasz swojej koleżanki przedstawiającej propozycję budowy placu zabaw, lecz rozmawiasz z innymi uczestnikami. Uwaga: w przypadku, gdy twoi sąsiedzi nie chcą rozmawiać, wstajesz i udajesz się do innych osób.</p>
<p>Peter Young, przedstawiciel samorządu lokalnego, architekt, 40 lat</p>	<p><u>Twoje zadanie:</u> Będziesz wielokrotnie zgłaszać uwagę, że prezydentka powinna wcześniej wynegocjować ustalenia z Komitetem społecznym.</p>
<p>Daniel Cleaver, manager, 43 lat</p>	<p><u>Twoje zadanie:</u> Przychodzisz spóźniony. Narzekasz głośno, że nie mogłeś znaleźć miejsca spotkania. Pytasz, o co chodzi w prezentacji.</p>
<p>Ian Doyle, właściciel lokalnej szkoły nauki jazdy, 47 lat</p>	<p><u>Twoje zadanie:</u> Radośnie omawiasz wynik ostatniego meczu piłki nożnej z kolegą Markiem Bodie. Obaj jesteście fanami zwycięskiej drużyny.</p>
<p>Harry Perry, przedstawiciel samorządu lokalnego, nauczyciel matematyki i fizyki, 63 lat</p>	<p><u>Twoje zadanie:</u> Zwracasz się w nieprzyjemny sposób do swojej koleżanki Elisabeth Chambers, oskarżając ją o ignorowanie obowiązków przez brak obecności na ostatnim posiedzeniu.</p>
<p>Kevin Currly, przedstawiciel samorządu lokalnego, projektant, 32 lata.</p>	<p><u>Twoje zadanie:</u> Gdy tylko dowiadujesz się, co jest treścią przedstawianej propozycji, przepraszasz i mówisz, że musisz wyjść do toalety.</p>
<p>Margaret Cook, przedstawiciel samorządu lokalnego, gospodyni domowa, 52 lata.</p>	<p><u>Twoje zadanie:</u> Twój telefon zacznie dzwonić zaraz na początku prezentacji. Odbierzesz telefon i porozmawiasz z mężem o kolacji.</p>
<p>Benjamin Button, przedstawiciel samorządu lokalnego, emeryt, 75 lat.</p>	<p><u>Twoje zadanie:</u> Podczas prezentacji wstaniesz i powoli podejdziesz do okna, aby za nie wyglądać.</p>

<p>Catherin Goldberg, przedstawicielka samorządu lokalnego, kierowniczka lokalnego klubu młodzieżowego, 28 lat.</p>	<p><u>Twoje zadanie:</u> Jesteś nową członkinią samorządu. Chcesz poprzeć propozycję, ale kiedy widzisz, co się dzieje w spotkaniu nie jesteś wystarczająco pewna siebie, aby to zrobić w zdecydowany sposób.</p>
<p>Carol Beer, przedstawicielka samorządu lokalnego, pielęgniarka, 61 lat.</p>	<p><u>Twoje zadanie:</u> Podczas prezentacji pokazujesz zdjęcia swoich wnuków w telefonie koleżance Klarza Buckingham.</p>
<p>Klara Buckingham, przedstawicielka samorządu lokalnego, recepcjonistka, 53 lata.</p>	<p><u>Twoje zadanie:</u> Nie zgadzasz się z wnioskiem. Nie podoba Ci się prezentacja, więc wolisz oglądać zdjęcia swojej koleżanki wnuków na jej telefonie i głośno wyrazić swój podziw dla nich.</p>
<p>Mark Bodie, przedstawiciel samorządu lokalnego, właściciel lokalnego serwisu samochodowego, 43 lata.</p>	<p><u>Twoim zadaniem:</u> Radośnie omawiasz wynik ostatniego meczu piłki nożnej noc z kolegą Ianem Doyle. Obaj jesteście fanami zwycięskiej drużyny.</p>

Podsumowanie – pytania do refleksji

Pytania po odegraniu scenki przez uczestniczki:

- Jakie zachowania były nie w porządku? (*Spisanie wszystkich nieprawidłowych zachowań na flipcharcie, aby móc wrócić do tych przykładów.*)
- Czy kiedykolwiek napotkałaś podobną sytuację?
- Jakie są inne możliwe wydarzenia, które mogą się zdarzyć?
- Jak to jest być na pozycji osoby, która stosuje techniki dominacji?
- Jak można zareagować w takich sytuacjach?

Metoda Teatru opresjonowanych.

Celem tego działania w podsumowaniu i refleksji jest rzeczywiste odegranie różnych kontrstrategii a nie tylko powiedzenie o nich w teorii ("w tej sytuacji chciałbym zrobić", "chciałbym ignorować jego zachowanie" itd.).

Korzenie Teatru opresjonowanych odnoszą się do pedagogiki uciśnionych opracowanej przez Paulo Freire w latach 60-tych XX wieku w Brazylii, w odpowiedzi

na ówczesny wojskowy i elitarny reżim. Celem było rozwijanie krytycznego myślenia u ludzi, ale także poprzez tworzenie krytycznej umiejętności czytania i pisania, dialog prowadzić miał do uświadomienia sobie własnej sytuacji życiowej. Brazylijski dramaturg i reżyser Augusto Boal przeniósł następnie pedagogikę uciskionych do języka teatru – gdzie wraz z innymi - ustanowił i rozwijał koncepcję Teatru Opresjonowanych. Teatr ten jest zestawem technik, gier i ćwiczeń, których główną ideą jest przywrócenie dialogu między ludźmi poprzez formę sztuki, jaką jest teatr. Zajmuje się tematem opresji – zewnętrznej i wewnętrznej. Możemy go wykorzystać do wykrywania mechanizmów ucisku, z jakimi zmagamy się w naszym codziennym życiu. Może prowadzić do transformacji naszego społeczeństwa, kładąc nacisk na solidarność z doświadczającymi opresji.

Teatr opresjonowanych prezentuje publiczności krótką opowieść teatralną o opresji bohatera. Po tej historii, publiczność jest pytana, czy ktoś chce przyjść na scenę, zająć pozycję bohatera poddawanego opresji i spróbować odtworzyć jego rolę inaczej. Chodzi o to, aby zbadać różne kontrstrategie i pomysły oraz bezpośrednio zaangażować publiczność w historię. Celem jest pokazanie, że jesteśmy w stanie zmienić bieg wydarzeń, i że jesteśmy w stanie zrobić to samo w naszym życiu.

W naszym przypadku krótką teatralną historią jest scenka (rozpisana z podziałem na role) a opresjonowaną bohaterką jest Jane O'Connor, która doświadcza manipulacyjnych zachowań podczas prezentacji swojego wniosku na posiedzeniu Zgromadzenia samorządu lokalnego. Po zakończeniu odgrywania scenki osoby uczestniczące w szkoleniu są zachęcane do zamienienia się rolami z osobą, która grała Jane O'Connor i wymyślenia nowej kontrstrategii podczas ponownego odtwarzania całej sytuacji. Jeśli więcej osób chce zagrać główną bohaterkę i pojawia się więcej pomysłów na to, co można zmienić w zachowaniu i reakcjach głównej bohaterki – odgrywanie można powtórzyć kilkakrotnie.

